

accident/ حادثه :

هر رخدادی که منجر به جراحت، خسارت و یا تلفات شود .

audit/ ممیزی :

ارزیابی سیستماتیک و مستقل به منظور تشخیص انطباق و یا عدم انطباق سیستم مدیریت **hse** و عملیات آن با آنچه برنامه ریزی شده و اینکه آیا سیستم به صورت کارا و در راستای خط مشی ها و اهداف **hse** شرکت پیاده سازی شده است یا خیر .

environment/ محیط :

فضا و شرایطی که افراد یا شرکت ها در آن کار می کنند و یا از آن تاثیر می پذیرند ، شامل سیستم های زنده (انسان و طبیعت.....)

ergonomics/ ارگونومی :

(مهندسی فاکتورهای انسانی) علم مطالعه افراد حین کار، و طراحی وظایف کاری، ابزارها، تجهیزات، تسهیلات و محیط کاری، به منظور دست یابی به ایمنی ، بهداشت ، اثر بخشی ، کارایی ، بهره وری و آسایش کارکنان .

exposure/ مواجهه با ریسک :

مدت زمانی که یکی از اجزای سیستم در معرض خطر بالقوه است .

fatality/ مرگ و میر:

مرگ به دلیل جراحات و بیماری های ایجاد شده حین کار .

hazard/ خطر بالقوه :

شی ، اثر فیزیکی و یا شریاطی که بطور بالقوه می تواند موجب صدمه به افراد، اموال و یا محیط شود .
پتانسیل ایجاد آسیب یا صدماتی مانند بیماری یا جراحت ، خسارت به اموال ، دستگاه ها و محصولات یا محیط ، تلفات یا ضایعات تولیدی و یا کاهش قابلیت اطمینان .
منشا خطری که در صورت عدم کنترل کافی و یا اقدامات احتیاطی متناسب ، منجر به ایجاد محیط نا امن می شود .
پتانسیل ایجاد نتایج زیان آور در اثر رخداد حوادثی که امنیت افراد، محیط زیست و یا منابع اقتصادی سازمان را تحت تاثیر قرار می دهد .

hse plan/ برنامه hse :

تشریح و توصیف ابزار دست یابی به اهداف ایمنی ، بهداشت محیط زیست .

injury/ آسیب :

آسیب فیزیکی یا خسارتی که در اثر تماس بدن فرد با عوامل خارجی یا رویارویی با عوامل محیطی ایجاد می شود .

performance indicator/ کارایی عملکرد :

یک معیار خاص جهت توصیف مدیریت ، فرآیند عملیاتی و یا عملکرد .

policy/ خط مشی :

(۱) بیان مقاصد عام ، رویکرد، اهداف سازمان ، معیارها و اصولی که اقدامات و وا کنش های سازمان مبتنی بر آن است .
(۲) بیانیه عمومی مقاصد و اصول اقدامات شرکت با توجه به اثرات ایمنی ، بهداشت و زیست محیطی سازمان به منظور دست یابی به اهداف راهبردی و اهداف عملیاتی .

risk/ریسک :

(۱) احتمال رخداد اتفاقات و حوادث غیر مطلوب (مخاطرات) و نتایج بالقوه زیان آور.
(۲) احتمال رخداد حادثه غیر مطلوب (مخاطرات) و نتایج بالقوه زیان آور که افراد محیط یا منابع اقتصادی سازمان را تحت تاثیر قرار می دهد .

risk assessment/ ارزیابی ریسک :

(۱) ملاحظه و بررسی دقیق خطرات بالقوه آمیخته با وظایف کاری توسط افراد ذیصلاح در راستای تعیین تلاش های لازم جهت ایجاد محیط امن ، که باید اثرات بالقوه هر یک از خطرات ، درجه اهمیت آنها و احتمال رخداد آنها بررسی گردد .
(۲) فرآیند کلی تحلیل ریسک و ارزیابی نتایج حاصل از تحلیل ریسک با توجه به معیارهای تکنولوژیکی ، یا اقتصادی ، اجتماعی و سیاسی .

risk management/ مدیریت ریسک :

اعمال مدیریت در یک سیستم تعریف شده جهت حذف و کاهش تهدید مخاطرات بالقوه .

waste management/ مدیریت زائدات :

سیستمی جهت کاهش ، استفاده دوباره ، و بازیافت ضایعات و زباله های خاص ازمواد .

hse management system/سیستم مدیریت hse :

ساختار، مسئولیتها ، رویه ها ، فرآیندها و منابع سازمانی تعریف شده در یک سیستم پویا جهت پیاده سازی مدیریت بهداشت ، ایمنی و امور زیست محیطی .
competence / لیاقت :

توانائی انجام کاری مشخص به نحوی در خور و با توجه به استانداردهای عملکرد .
contingency plan / برنامه اقتضائی :

برنامه ای از پیش تدوین شده بمنظور رویارویی با شرایط نامتعارف به بهترین نحو ممکن .
(eia) environmental impact assessment / ارزیابی تأثیرات زیست محیطی :
بخشی از مدیریت پروژه که در صدد بررسی و ارزیابی تأثیرات مثبت و منفی پروژه بر محیط زیست طبیعی و صنعتی است . این امر توسط ابزارهای فنی رسمی و استانداردهای مکتوب صورت می پذیرد .

first aid / کمک های اولیه :
استفاده ماهرانه از قوانین و قواعد درمانی پذیرفته شده عام بهنگام وقوع حادثه و تنها با کمک امکانات موجود در محل حادثه ، بمنظور تقویت علائم حیاتی و حصول بهبودی .

مهمترین زمینه های بکارگیری کمک های اولیه عبارتند از : حالت خفگی (ناتوانی در تنفس) ، خونریزی ، بیهوشی .
green house gases / گازهای گلخانه ای :

گازهایی که باعث تغییر در شرایط حرارتی جو زمین می شوند . گازهایی چون : دی اکسید کربن ، گاز متان ، اکسید نیتروژن ، **cfc** و.....

incident / سانحه:

رخداد یا زنجیره ای از رویدادها که باعث بروز جراحات و بیماری ها در افراد و صدمات خاص به سرمایه ها و محیط زیست می شوند .

job description / شرح شغل :

سند مختصری که در آن حوزه اختیارات و مسئولیت های یک فرد و نیز توانائی های لازم بمنظور احراز آن وظیفه ذکر شده است .

msds (material safety data sheet) / برگه اطلاعات ایمنی مواد :

برگه مشخصاتی که توسط سازندگان مواد شیمیایی ارائه می شود و در آن خطرات ناشی از تماس با مواد شیمیایی خاص و نحوه پیشگیری و درمان های لازم آمده است .

near miss / شبه حادثه :

رویدادی که پتانسیل ایجاد جراحات و صدمات را داشته لیکن توسط شرایط محیطی کنترل شده است .

(p.p.e) personal protective equipment / تجهیزات حفاظت شخصی :

کلیه تجهیزات و لباس هاس مورد نیاز یک فرد بهنگام کار که وی را نسبت به خطرات بهداشتی و ایمنی مصون می سازد .

standard / استاندارد :

سندی که به صورت اجماع تدوین و توسط نهادی معتبر تایید می گردد تا برای استفاده عمومی به همراه قوانین دیگر به عنوان خطوط راهنمای فعالیت ها بکار گرفته شود .

accountability پاسخ گویی :

مسئولیت پذیری نهایی در محدوده مشخصی از اختیارات فردی که توسط سند شرح شغل تعیین می گردد (ضمناً در صورت تفویض اختیار به زیر دستان می بایست در مورد عملکرد ایشان نیز پاسخ گو بود) .

dangerous occurrence / رخداد خطرناک :

رویدادی مشخص که از پتانسیل قابل ملاحظه ای در جهت ایجاد خسارت بروز حادثه و صدمات شغلی برخوردار است .

(fafr) fatal accident frequency rate / میزان فراوانی حوادث منجر به فوت :

تعداد مرگ و میر به ازاء هر ۱۰۰ میلیون نفر ساعت کار

۱۰۰۰۰۰۰۰ × تعداد مرگ و میر **(fafr)** - نفر ساعت کار انجام شده

(fr) fatality rate (میزان فوت : تعداد مرگ و میر به ازاء هر ۱۰۰۰ نفر از کارکنان .

۱۰۰۰ × تعداد مرگ و میر **-fr** - تعداد کل کارکنان

generichazard / مخاطرات عمومی :

مخاطراتی که به طور عام در صنایع مختلف موجود است لیکن بر اساس ویژگی های خاص هر صنعت در هر یک از شرایط از سطح ریسک خاصی برخوردار است .

house keeping / ضبط و ربط کاری :

حفظ و نگهداری محیط کار به گونه ای مطلوب و آراسته .

hse policy statement / بیانیه خط مشی **hse** :

مدارکی که در آن خط مشی سازمان در راستای **hse** مستند شده و به اطلاع عموم می رسد .

gourney management / مدیریت گردش سازمانی :

مدیریت انتقال برنامه ریزی شده افراد و تجهیزات از محلی به محل دیگر و همچنین تصمیم گیری در موارد اقتضائی زیر :

line management

مدیریت صف .

lockout /tag out / سیستم قفل و بند :

سیستمی جهت برچسب گذاری موانع و جلوگیری از عملکرد حادثه ساز تجهیزات در حین بازرسی ها و تعمیرات .

(medical treatment case)mtc / مورد درمان پزشکی :

فردی مصدوم و یا بیمار که نیازمند کمک های درمانی (فراتر از کمکهای اولیه) توسط یک پزشک متخصص و یا یک بهیار با تجربه است .

procedure /روش اجرایی :

الف) سندی که در آن نحوه انجام یک فعالیت به همراه مسوول انجام آن مشخص می گردد .
ب) سندی که چگونگی انجام فعالیت را تعیین می کند .

quality / کیفیت :

کلیت مشخصی از ویژگیهای یک کالا و یا خدمت ، که توان ارضای نیازی را داراست .

reportable incident

رویداد قابل گزارش .

senior management /مدیریت ارشد :

مدیرانی که دارای اختیار اجرایی به منظور طراحی سیاست گذاری های استراتژیک سازمان می باشند .

toxic /سمی :

ویژگی خاصی از مواد شیمیایی، که توان بروز صدمات خاص به کارکنان را داراست .
این صدمات ممکن است حاد، مزمن، موضعی و یا سیستمیک باشند .

waste /ضایعات :

موادی (شامل جامد، مایع و گاز) که بمنظور تولید محصول مورد استفاده واقع شده اند و لیکن در حال حاضر قابلیت رفع نیاز خاصی را ندارند .

medevac :

انتقال یکی از کارکنان از محل کار به بیمارستان ، بدلیل مسائل درمانی .

air purifing respiratory)apr /ماسک تنفسی تصفیه کننده هوا :

دراین نوع از ماسک های تنفسی از کارتریج و یا فیلترهای شیمیایی خاص استفاده شود .

(amdiient air breathing apparatus)aaba

ابزار تنفس محدود

(american industrial hygien association)aiha

موسسه بهداشت صنعتی آمریکا

(certified industrial hygienist)cih

متخصص بهداشت حرفه ای تأیید شده از سوی مراکز معتبر

combustible / قابل احتراق :

این اصطلاح که توسط **dot&nfpa** بکار می رود ، مایعات تخصصی را که بر پایه اشتعال می سوزند، طبقه بندی می کند .
dot&nfpa مایعاتی را که دارای نقطه اشتعال $38^{\circ}C$ و یا بالاتر می باشند ، قابل احتراق می نامند .
osha نیز این بازه نقطه اشتعال را بین $38^{\circ}C$ تا $93/3^{\circ}C$ می داند.

corrosive / خورنده (دارای قابلیت خوردگی) :

به موادی گفته می شود که ضایعات آشکار و یا تغییرات دائمی خاصی را بر بافت های پوستی انسان وارد می سازند .

(environmental protection agency)epa /آژانس حفاظت محیط زیست :

این آژانس اجرایی مسوول کیفیت هوا و آب در محیطهای خارجی می باشد که برای اجرای وظایف خود از ابزارهای قانونی مشخصی بهره مند می باشد .

NEGATIVE PRESSURE / فشار منفی :

ماسکهای تنفسی فشار منفی ، اکسیژن لازم را تامین نمی کنند بلکه تنها جنبه حفاظتی دارند . توصیه می شود از این محصولات بهنگام مواجهه با آلوده کننده هایی که به سرعت تاثیرات مخربی بر سلامتی وارد می سازند و همچنین در مورد آلوده کننده های هوایی ناشناخته استفاده نشود .
ضمناً بهتر است از این محصولات هنگامی استفاده می شود که درصد اکسیژن اتمسفر محیط بیش از ۱۹/۵ درصد باشد .

NFPA HAZARD RATING /رتبه بندی خطرات توسط NFPA :

طبقه بندی مواد شیمیایی به وسیله ستاره های چهار رنگ که نشان دهنده ی تاثیرات آنها بر سلامت و همچنین قابلیت اشتعال پذیری و واکنش پذیری ایشان می باشد .
این طبقه بندی در موارد خاص با رتبه بندی عددی ۰ تا ۴ نیز مشخص می گردند .

NOISE REDUCTION (NRR) / رتبه بندی میزان کاهش سرو صدای محیط .

POSITIVE PRESSURE / فشار مثبت :

ماسکهای تنفسی فشار مثبت ، جریان مداوم هوای تمیز و فیلتر شده را بمنظور افزایش راحتی و تامین اکسیژن بعهده دارند .

PARTS PER MILLION/PPM

یک میلیونیم 1×10^6

QUALITATIVE FITTING TEST)QLFT /تست سلامت کیفی :

تست قبول و یا رد یک پوشش تنفسی که در آن بر اساس میزان تشخیص حواس حفات شده توسط یک ابزار تنفسی ، مورد ارزیابی قرار می گیرد .

QUANTITATIVE FITTING TEST)ANFT /تست سلامت کمی :

در این تست میزان دقت عملکرد یک ابزار تنفسی به وسیله اندازه گیری گذردهی در محیط واقعی و مقایسه آن با شرایط محدود ارزیابی می شود .

STEL (SHORT TERM EXPOSURE LIMIT)

حد مواجهه کوتاه مدت

FLASH POINT / نقطه اشتعال :

پائین ترین درجه حرارتی که در آن یک مایع قابل اشتعال با آزاد سازی مقداری بخار به صورت مشتعل در می آید .

INJURY SEVERITY RATE (IRS) / نرخ شدت صدمات :

تعداد روزهای کاری از دست رفته به ازای هر یک میلیون ساعت کاری .

PERMITE TO WORK (SYSTEM) /سیستم مجوز کار :

یک سیستم نوشتاری رسمی به منظور کنترل گونه های خاصی از کار، همچنین وسیله ای ارتباطی میان مدیریت ، سرپرستان و اپراتورها ، جنبه های اصلی یک سیستم مجوز کار به قرار زیر است :

▪ مشخص نمودن اختیارات در کارهای مختلف و همچنین شخص مسئول انجام اقدامات پیشگیرانه در این سیستم بسیار مهم است

▪ آموزش و راهنمایی کارکنان نتیجه اصلی بکارگیری این سیستمها .

▪ پایش و ممیزی ، تضمین کننده کارکرد صحیح این سیستمها .

UNSAFE ACT / اقدام نا ایمن :

هر اقدامی که باعث انحراف از مسیر ایمن انجام کار شده و باعث افزایش پتانسیل بروز حادثه گردد .

دسته بندی مواد از حیث اشتعال

CLASS A FIRE : چوب ، کاغذ، پارچه و یا دیگر مواد عادی .

CLASS B FIRE : گازوئیل ، نفت ، گریس، رنگ و یا دیگر مایعات قابل اشتعال .

CLASS C FIRE : تجهیزات الکترونیک .

CLASS D FIRE : فلزات قابل اشتعال .

CFM

(CUBIC FEET PER MINUTE)

مقیاسی جهت اندازه گیری جریان هوا

ATTENUATION /میرایی، تضعیف :

میزان کاهش فشار صوتی وارد بر گوش بمجرد استفاده از گوشی های محافظتی صدا .

EPA / آژانس حفاظت محیط زیست :

این آژانس اجرایی مسئول کیفیت آب و هوای محیطهای خارجی می باشد .

exposure level /سطح مواجهه :

میزان خطر فیزیکی و شیمیایی محیطی که کارگران و کارکنان در آن به انجام وظایف خود مشغول اند .

eye hazards / خطرات چشمی :

هر دسته از اشیاء که توانایی صدمه زدن به چشم را دارند . مانند: اشیای خارجی ، گردوغبار ، جرقه ، مایعات شیمیایی، بخارات و تشعشعات زیان آور .

flammable / قابل اشتعال :

به ماده ای گفته می شود که دارای دمای اشتعال زیر ۳۷/۸ درجه سانتیگراد بوده و فشار بخار آن از ۶۰ psi در دمای ۳۷/۸ درجه سانتیگراد تجاوز نمی کند .

hepa/فیلترهای هوایی ذره ای کارا:

شامل فیلترهای p100 ، r100 ، n100 که دارای حداقل کارایی ۹۹٫۹۷ درصد در مقابل ذرات به اندازه ۰٫۳ میکرون اند .
دسته بندی لباسهای حفاظتی :

level a clothing :

لباسهایی که هنگام نیاز حفاظتی بالا در مورد چشم، پوست و تنفس به کار می روند .

level b clothing :

لباسهایی که زمان نیاز حفاظتی بالا در مورد چشم و تنفس ، و حفاظت کمتر پوستی به کار می روند .

level c clothing :

لباسهایی که تنها در صورت نیاز حفاظتی تنفسی بالا به کار می روند .

level d clothing :

لباسهایی که تنها به منظور متحد الشکل بودن کارکنان بکار می رود .

absorbtion/ جذب :

فرآیندی که طی آن مایعات به مواد جاذب چسبیده لیکن بداخل فیبرها و اجزای آن ها نفوذ نمی کنند .

aerosol :

تعلیق مایع یا جامد به صورت گرد یا گاز در هوا

(american national standards institute/ansi)

موسسه ملی استاندارد آمریکا:

این موسسه به صورت یک مجمع عمومی است که در آن متخصصین داوطلب در زمینه ایمنی ، به تنظیم و بازنگری مستندات می پردازند . اغلب این مستندات درباره الزامات، روش های اجرایی و مشخصات محصولات می باشد . به عنوان مثال در زمینه ایمنی، ansi z ۸۷٫۱ درباره کلاه های ایمنی می باشد و هنگامی که تولید کننده کلاه ایمنی درباره قابلیت اطمینان محصول خود یقین حاصل کرد می تواند از عبارت **z** بر روی کلاه های ایمنی تولیدی خود استفاده کند.

automatic darkening welding filter

پوشش تاریک کننده خودکار درجو شکاری :

فیلتر چشمی خاصی است که به هنگام تغییرات ناکهانی در شدت نور به صورت اتوماتیک از حالت روشنی به تیره تغییر شکل می دهد .

breakthrough time/ مهلت نفوذ :

فاصله زمانی مابین تماس شیمیایی اولیه و بروز عوامل ظاهری .

ceiling value iimit/حد فوقانی مواجهه :

مقدار حد آستانه (tlv) و یا حد مواجهه مجاز (pel) که به آن ماکزیمم حد مجاز مواجهه (برای یک کارگر) نیز گفته می شود .

db/دسی بل :

واحد بیانگر شدت نسبی صوت که در مطالعات اکوستیک اروگونومی مورد استفاده قرار می گیرد.

degradation/تزل درجه :

این اصطلاح در مورد مواد پوششی معمولاً هنگامی به کار می رود که به واسطه مواجهه با مواد شیمیایی ، تغییرات خاصی در خواص فیزیکی و یا شیمیایی آنها به وجود می آید .

ear muff/گوش پوش :

محافظ شنوایی که معمولاً از یک سربند و دو گوشی تشکیل می شود .

end of service indication (esi)

شاخص بیانگر پایان دوره خدمت ، این شاخص معمولاً برای کارتریج های شیمیایی به کار می رود و هنگامی که نیاز به تعویض باشد با تغییرات رنگی خاص، پیش از اتمام هشدار می دهد .

دسته بندی مواد قابل انفجار :

explosion class 1 : گاز یا بخارات قابل اشتعال

explosion class 2 : غبار قابل احتراق

explosion class 3 : فیبرهای آتش زا

explosion proof : ابزارهای الکتریکی خاص که به منظور جلوگیری از انفجار گاز و بخارات قابل اشتعال در محیط های بسته، طراحی و ساخته می شوند .

flame arrestor/محافظ در برابر شعله :

شبکه فلزی خاص که به منظور محافظت از محتویات مخزن در بدنه آن کار گذشته شده و وظیفه آن جلوگیری از ورود اشتعال خارجی به مخزن می باشد.

gauntlets/دستکش های بلند :

دستکش های بلند که شباهت زیادی به دستکش های ایمنی معمولی دارند لیکن با پوشش دادن ساعد و بازوها، محافظت بیشتری را سبب می شوند .

hazardous waste/ضایعات خطرناک :

بر طبق نظر **rcra** ، هر گونه ضایعات جامد که به لحاظ مشخصات فیزیکی شیمیایی و یا عفونی ، توان ایجاد مخاطرات را دارد .

hearing protector/محافظ شنوایی :

وسیله ای که به منظور کاهش اثرات سرو صدا بر سیستم های شنوایی ، بر روی گوش قرار می گیرد .